

Lakiosasto

18.3.1999

Työeläkelaitoksille

HALLINTOLAINKÄYTTÖLAKI SOVELLETTAVAKSI VAKUUTUSOIKEUDESSA JA ELÄKELAUTAKUNNASSA

1 LAKIMUUTOKSET ON VAHVISTETTU

Yleiskirjeessä A 23/98 on kerrottu pääsisältö hallituksen esityksestä, jonka mukaan hallintolainkäyttölakia noudatettaisiin myös sosiaalivakuutuksen muutoksenhakumenettelyssä, jollei menettelystä ole erityissäännöksiä (HE 83/1998 vp).

Lakien voimaantulo Esitykseen sisältyvät lainmuutokset (kaikkiaan 29 lakiin) tulevat voimaan 1.4.1999. Eduskuntakäsittelyssä laki vakuutusosoikeudesta annetun lain muuttamisesta ja laki sairausvakuutuslain muuttamisesta muuttuivat esitetystä. Muut lait hyväksyttiin esityksen mukaisina.

1.1
Vakuutusosoikeudesta annettuun lakiin tulleet muutokset, jotka poikkeavat esitetystä

Maallikkojäsenelle eroamisikä

Hallituksen esityksestä poiketen lakiin lisättiin säännös, jonka mukaan lääkäri- ja muu maallikkojäsen on velvollinen eroamaan täyttäessään 67 vuotta. Säännös ei koske kansaneläkeasioiden ja sotilasvamma-asioiden käsittelyyn osallistuvia maallikkojäseniä (4 § 6 mom.).

Vapaakirjaeläkkeestä tehdyn valituksen käsittely

Hallituksen esityksen mukaan maallikkojäsenet eivät enää osallistuisi vapaakirjaeläkkeistä tehtyjen valitusten käsittelyyn. Tätä perusteltiin sillä, että kun työntekijä on työelämänsä aikana kuulunut usean eri eläkejärjestelmän piiriin, valitus joudutaan käsittelemään useassa eri vakuutusosoikeuden kokoonpanossa ja kun suulliset käsittelyt tulevat mahdollisiksi, joudutaan järjestämään useita eri suullisia käsittelyjä. Koska eri kokoonpanojen ratkaisut käytännössä ovat olleet yhteneviä, menettely kevenisi, jos maallikkojäsenet osallistuisivat vain yhteen kokoonpanoon.

Eduskuntakäsittelyssä kuitenkin päätettiin, että mahdollisista päällekkäisistä suullisista käsittelyistä huolimatta ehdotettuun menettelyyn ei tässä vaiheessa ole tarkoituksenmukaista siirtyä, jotta vakuutusosoikeudessa saadaan kokemuksia suullisesta käsittelystä ja niiden vaikutuksesta asian lopputulokseen.

Lakiosasto

18.3.1999

Mietinnössään lakivaliokunta kiirehtii vireillä olevaa viimeisen laitoksen periaatteen uudistusta.

1.2

Sairausvakuutuslakiin tullut muutos, joka poikkeaa hallituksen esityksestä

Myös sosiaalivakuutuslautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Hallituksen esityksessä lähdettiin siitä, että niissä ei lainkaan sovellettaisi suullista käsittelyä koskevia säännöksiä.

2

VAIKUTUS ELÄKELAITOSTEN TYÖHÖN

Uusi valitusosoitus

Hallintolainkäyttölaki sisältää myös valitusta ja valitusosoitusta koskevia määräyksiä. Tämän vuoksi valitusosoitus on uusittu. Uusi valitusosoitus (sekä suomen- että ruotsinkielinen) on liitteenä. Valitusosoitus on käännetty myös englanniksi.

Eläkelautakunta toivoo, että eläkelaitokset laatisivat mahdolliset omat valitusosoituksensa niin, että niiden teksti on yhdenmukainen liitteenä olevan valitusosoituksen kanssa.

Valituskiellosta ilmoittaminen

Hallintolainkäyttölain 15 §:n mukaan päätöksessä on ilmoitettava valituskiellosta, jos valittaminen on kielletty erityisen säännöksen perusteella. Ilmoituksessa on mainittava, mihin säännökseen kielto perustuu.

Eläkelautakunta toivoo, että kun eläkelaitokset antavat päätöksen, johon ei saa hakea muutosta, ne ilmoittavat valituskiellosta ja siitä, mihin säännökseen kielto perustuu.

Valituksen leimaaminen ja kirjekuoren säilyttäminen

Vakuutusoikeus ja eläkelautakunta toivovat, että eläkelaitokset merkitsevät niille saapuneisiin valituskirjelmiin sekä myös liitteisiin saapumispäivän ja saapumipaikan mieluummin leimalla. Valituskirjeen kirjekuori tulee ehdottomasti säilyttää, koska kirjekuoren leimat ovat tärkeitä silloin, kun tutkitaan valituksen myöhästymistä.

Valituksen myöhästymisen

Samoin valituselimet toivovat, että eläkelaitokset ottaisivat kantaa myös valituksen myöhästymiseen, koska valituselimet joutuvat tutkimaan, on-

Lakiosasto

18.3.1999

ko myöhästymiseen painavia syitä. Samoin eläkelaitosten toivotaan ot-tavan kantaa myös itse asiaan siltä varalta, että valituselin katsoo vali-tuksen myöhästymiselle olleen painavia syitä.

Valittajan vaatimukset Valituselimet toivovat myös, että eläkelaitokset ottaisivat vastineessaan kantaa vastapuolen kaikkiin vaatimuksiin (esimerkiksi muutoksenhaku-kulut ja niiden määrä ja vaatimus suullisesta käsittelystä).

3

TILAUKSET

Lait

Liitteenä ovat työeläkejärjestelmän kannalta tärkeimmät lait eli

- laki vakuutusosoikeudesta annetun lain muuttamisesta (278/1999)
- laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta (283/1999)
- laki lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläke-lain 13 a §:n muuttamisesta (284/1999)
- laki merimieseläkelain 60 a §:n 3 momentin ja 61 b §:n ku-moamisesta (285/1999)
- laki yrittäjien eläkelain 15 a §:n 2 momentin kumoamisesta (286/1999)
- laki maatalousyrittäjien eläkelain 18 §:n 2 momentin ku-moamisesta (287/1999)
- laki valtion eläkelain muuttamisesta (293/1999)
- laki valtion perhe-eläkelain 20 §:n 3 momentin ja 21 a §:n kumoamisesta (294/1999)
- laki kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta (295/1999) ja
- laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 7 e §:n kumoami-sesta (296/1999) suomenkielisinä.

Muita asiaan liittyviä suomenkielisiä lakeja samoin kuin ruotsinkielisiä lakeja voi tilata Oy Edita Ab:sta, puhelin 5660 566.

Muutoksenhakuohje Suomen-, ruotsin- ja englanninkielistä (ETK 2925) muutoksenhakuoh-jetta voi tilata Eläketurvakeskuksesta osoitteella:
ELÄKETURVAKESKUS/postitus, 00650 ELÄKETURVAKESKUS,
puhelimitse: (09) 1511, faksilla: (09) 151 2157 tai
internetin kautta: postitus@etk.fi

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma

VALITUSOSOITUS: MITEN TÄSTÄ PÄÄTÖKSESTÄ VOI VALITTA

Minne valitetaan

Jos olette tyytymätön tähän päätökseen, voitte 30 päivän kuluessa hakea siihen kirjallisesti muutosta eläkelautakunnalta, joka on eläkelaitoksista ja Eläketurvakeskuksesta riippumaton muutoksenhakuelin. Osoittakaa valitus eläkelautakunnalle, mutta toimittakaa se kuitenkin päätöksen antaneelle eläkelaitokselle. Se voi itse oikaista päätöksensä, jos se suostuu kaikkiin vaatimuksiinne.

Eläkelaitoksen nimi, postiosoite, käyntiosoite ja puhelinnumero ilmenevät päätöksestä.

Miten valitus tehdään

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Ilmoittakaa valituksessa

- että se on tarkoitettu valitukseksi eläkelautakunnalle
- päätös, johon haette muutosta
- miltä kohdin haette päätökseen muutosta
- mitä muutoksia vaaditte siihen tehtäväksi
- perusteet, joilla vaaditte muutosta
- nimenne, henkilötunnuksenne, osoitteenne ja puhelinnumeronne
- edunjättäjän nimi ja henkilötunnus, jos valitus koskee perhe-eläkettä.

Liittäkää mukaan eläkelaitoksen päätös tai jäljennös siitä sekä selvitykset, joihin vetoatte. Lisäselvityksiä voitte toimittaa myöhemminkin.

Miten valitus allekirjoitetaan

Valitus on Teidän tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ette itse allekirjoita sitä, on mukaan liitettävä allekirjoittamanne valtakirja. Jos valituksen on puolestanne laatinut joku muu, on laatijan nimen lisäksi ilmoitettava myös hänen ammattinsa ja osoitteensa.

Missä ajassa valituksen on oltava perillä

Valituksen on oltava eläkelaitoksessa ennen sen aukioloajan päättymistä viimeistään kolmantenkymmenentenä (30.) päivänä siitä, kun saitte päätöksestä tiedon. Teidän katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen postituspäivän jälkeen, jollei muuta ilmene.

Miten valitus toimitetaan perille

Valitus voidaan toimittaa eläkelaitokseen henkilökohtaisesti, lähettä käyttäen tai lähettämällä se omalla vastuulla postitse. Lähetyksen on oltava perillä ennen edellä mainitun määräajan päättymistä.

Valituksen siirtyminen eläkelautakunnalle

Jos eläkelaitos ei oikaise valituksen kohteena olevaa päätöstä vaatimusten mukaisesti uudella päätöksellä, se lähettää valituksen eläkelautakunnan käsiteltäväksi. Siirrosta ilmoitetaan Teille.

Eläkelautakunnan osoite: ELÄKELAUTAKUNTA
Kirjurinkatu 3, 00520 HELSINKI
Puh. (09) 15 155
Faksi (09) 151 2127
Internet: yhteinen.elakelautakunta@etk.fi

Osoitteenmuutos

Ilmoittakaa osoitteenmuutoksesta eläkelaitokselle ja lisäksi eläkelautakunnalle, jos valituksenne on siirretty sinne.

BESVÄRSANVISNING. HUR MAN KAN ÖVERKLAGA DETTA BESLUT

Var man kan söka ändring

Om Ni är missnöjd med detta beslut kan Ni inom trettio (30) dagar söka ändring i det hos pensionsnämnden. Pensionsnämnden är en besvärinstans som är oberoende av pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen. Besvärsskriften skall riktas till pensionsnämnden, men den skall lämnas in hos pensionsanstalten som fattat beslutet. Pensionsanstalten kan själv rätta sitt beslut, om den samtycker till alla Era yrkanden.

Pensionsanstaltens namn, postadress, besöksadress och telefonnummer framgår av beslutet.

Hur man överklagar

Beslutet skall överklagas skriftligt. Uppge i besvärsskriften

- att Ni vill överklaga beslutet hos pensionsnämnden
- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet
- vilka ändringar Ni yrkar
- de grunder på vilka ändring yrkas
- Ert namn, Er personbeteckning och Er adress och Ert telefonnummer
- förmånsåtagarens namn och personbeteckning, om Era besvär gäller familjepension.

Bifoga pensionsanstaltens beslut eller en kopia av det och de utredningar Ni åberopar. Det är också möjligt att lämna in kompletterande utredningar senare.

Hur besvärsskriften skall undertecknas

Besvärsskriften skall vara undertecknad egenhändigt av Er eller den som uppgjort den. Om Ni inte själv undertecknar besvärsskriften skall en fullmakt som Ni själv undertecknat bifogas. Om någon annan uppgjort besvären för Er räkning, skall utöver hans namn också hans yrke och adress uppges.

När skall besvärsskriften vara inlämnad

Besvärsskriften skall vara framme hos pensionsanstalten före öppethållningstidens slut senast den trettionde (30.) dagen efter det att Ni fick detta beslut. Ni anses ha fått beslutet den sjunde (7.) dagen efter att beslutet postats, om annat inte framgår.

Hur besvärsskriften skall lämnas in hos pensionsanstalten

Besvärsskriften kan lämnas in personligen eller av ett bud eller på eget ansvar sändas per post. Försändelsen skall vara framme inom den ovannämnda besvärstiden.

Besvärsskriften överförs till pensionsnämnden

Om pensionsanstalten inte rättar det överklagade beslutet enligt Ert yrkande genom att ge ett nytt beslut, överför pensionsanstalten besvären till pensionsnämnden för behandling. Ni får besked om överföringen.

Pensionsnämndens adress: PENSIONSÄMNDEN
Bokhållargatan 3, 00520 HELSINGFORS
Tfn (09) 15 155
Fax (09) 151 2127
Internet: yhteinen.elakelautakunta@etk.fi

Adressförändring

Meddela eventuell adressförändring till pensionsanstalten och också till pensionsnämnden, om Era besvär har överförts till pensionsnämnden.

N:o 278

Laki

vakuutusoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusoikeudesta 17 päivänä tammikuuta 1958 annetun lain (14/1958) 8 §:n 2 momentti,

muutetaan 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 5 momentti, 5 §:n 1 momentti, 8 §:n 3 momentti sekä 9 ja 10 §, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti laissa 951/1988, ja

lisätään 4 §:ään uusi 6 momentti ja lakiin uusi 5 a ja 5 b § seuraavasti:

HE 83/1998
LaVM 22/1998
EV 250/1998

2 §

Vakuutusoikeudessa on vakuutusylituomari sekä vanhempia ja nuorempia vakuutus-uomareita. Vakuutusoikeudessa on lisäksi lääkärijäseniä ja 5 a §:ssä mainittujen asioiden käsittelyssä muita maallikkojäseniä sekä tarpeellinen määrä näiden varajäseniä.

3 §

Lääkärijäsenen tulee olla laillistettu lääkäri. Muiden maallikkojäsenten kelpoisuudesta säädetään 5 b §:ssä.

4 §

Lääkäri- ja muut maallikkojäsenet sekä varajäsenet määrää valtioneuvosto oikeusministeriön esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista säädetään.

Lääkäri- ja muu maallikkojäsen lukuun ottamatta jäljempänä 5 b §:n 2 momentin 1 ja 12 kohdassa tarkoitettuja maallikkojäseniä on velvollinen eroamaan täyttäessään 67 vuotta.

5 §

Oikeudenkäyntiasiat käsitellään vakuutus-oikeuden jaostossa, jossa on puheenjohtajana vakuutusylituomari tai vakuutustuomari ja muina jäseninä kaksi lakimiesjäsentä, taikka asian koskiessa lääkeopillista seikkaa, lakimiesjäsen ja lääkärijäsen. Lakimiesjäsenenä voi olla myös vakuutussihteeri sen mukaan kuin asetuksella säädetään. Lisäksi asian käsittelyyn osallistuu kaksi maallikkojäsentä sen mukaan kuin 5 a §:ssä säädetään tai jos jaosto edellä sanotussa kokoonpanossaan niin päättää.

5 a §

Maallikkojäsenet osallistuvat vakuutusoi-keudessa asian käsittelyyn:

1) kansaneläkelaiissa (347/1956), rintamasotilaseläkelaiissa (119/1977) ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetussa laissa (988/1988) tarkoitetuissa asioissa;

2) työntekijäin eläkelaiissa (395/1961), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaiissa (134/1962) sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaiissa (662/1985) tarkoitetuissa asioissa, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako sairaus, vika tai vamma näiden lakien mukaiseen eläkkeeseen;

3) maatalousyrittäjien eläkelaiissa (467/1969) tarkoitetuissa asioissa, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako sairaus, vika tai vamma tämän lain mukaiseen eläkkeeseen, sekä maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetussa laissa (1317/1990), luopumiseläkelaiissa (16/1974), maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetussa laissa (1330/1992), maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/1994), kasvihuonetuotannon ja omenanviljelyyn lopettamistuesta annetussa laissa (1297/1994) ja maataloustuotannon lopettamistuesta annetussa laissa (1340/1996) tarkoitetuissa asioissa;

4) yrittäjien eläkelaiissa (468/1969) tarkoitetuissa asioissa, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako sairaus, vika tai vamma tämän lain mukaiseen eläkkeeseen;

5) merimieseläkelaiissa (72/1956) tarkoitetuissa asioissa;

6) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaiissa (202/1964) tarkoitetuissa asioissa;

7) valtion eläkelaiissa (280/1966), valtion perhe-eläkelaiissa (774/1968), kuukautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämisestä annetussa laissa (1152/1997), Suomen Pankista annetussa laissa (719/1997), kansaneläkelain 58 a §:ssä, evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaiissa (298/1966), evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaiissa (258/1970), kansanedustajain eläkelaiissa (329/1967), kansanedustajain perhe-eläkelaiissa (107/1990) sekä valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetussa laissa (870/1977) tarkoitetuissa asioissa;

8) tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) ja sotilastapaturmalaiissa (1211/1990) tarkoitetuissa asioissa, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako ruumiinvamma, sairaus tai kuolema näiden lakien mukaiseen korvaukseen;

9) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaissa (1026/1981) tarkoitetuissa asioissa, jos

asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako ruumiinvamma, sairaus tai kuolema tämän lain mukaiseen korvaukseen;

10) työttömyysturvalaissa (602/1984), työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (763/1990), työmarkkinatuesta annetussa laissa (1542/1993), vuorottelupaakokeilusta annetussa laissa (1663/1995), pitkäaikaistyöttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (709/1997) ja työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitetuissa asioissa sekä asiassa, jossa on työttömyyskassalain (603/1984) nojalla hylätty kassan jäseneksi pääsy tai erotettu jäsen;

11) opintotukilaissa (65/1994) tarkoitetuissa asioissa; ja

12) sotilasvammalaissa (404/1948) ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetussa laissa (1309/1994) tarkoitetuissa asioissa, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako ruumiinvamma, sairaus, kuolema tai katoaminen näiden lakien mukaiseen korvaukseen.

Muusta toimenpiteestä kuin lopullisesta pääasiaratkaisusta vakuutusoikeus voi 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa päättää ilman maallikkojäseniä.

5 b §

Lääkärjäsenien ja lääkärivarajäsenien määräämistä varten sosiaali- ja terveysministeriö tekee ehdotuksen oikeusministeriölle.

Vakuutusoikeuden muiksi maallikkojäseniksi määrätään:

1) 5 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi eläkettä saavaa tai eläkkeensaajien olosuhteita tuntevaa jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näillä tulee olla tärkeimmissä ammateissa ja elinkeinoissa tarjoutuvien toimeentulomahdollisuuksien tuntemusta. Heidät määrätään edustavimpien eläkeläisjärjestöjen ehdotuksesta.

2) 5 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi työnantaja- ja kaksi työntekijäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla työoloihin perehtyneitä. Vakuutusoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi työntekijäjäsen. Työnantaja jäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään edustavimpien työnantajajärjestöjen sekä työntekijä jäsenet ja heidän varajäsenensä edustavimpien työntekijä järjestöjen ehdotuksesta.

3) 5 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi maatalousyrittäjien eläkelain mukaan vakuutettuja henkilöitä edustavaa jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Heidät määrätään maatalousyrittäjien taloudellisia etuja valvovien edustavimpien järjestöjen ehdotuksesta.

4) 5 a §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi yrittäjäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Heidät määrätään edustavimpien yrittäjäjärjestöjen ehdotuksesta.

5) 5 a §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuissa asioissa laivanvarustajajäsen ja merenkulkijajäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla merenkulkijoiden oloihin perehtyneitä. Laivanvarustajajäsen ja hänen varajäsenensä määrätään laivanvarustajien sekä merenkulkijajäsen ja hänen varajäsenensä merenkulkijoiden tunnustettujen järjestöjen ehdotuksesta.

6) 5 a §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi työnantaja- ja kaksi palkansaajajäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla virka- tai työsuhteisiin perehtyneitä. Vakuutusoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi palkansaajajäsen. Työnantaja jäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään Kunnallisen työmarkkinalaitoksen sekä palkansaajajäsenet ja heidän varajäsenensä kunnallisen pääsopimuksen 3 §:ssä tarkoitettujen pääsopijajärjestöjen ehdotuksesta.

7) 5 a §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi työnantaja- ja kaksi palkansaajajäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla virka- tai työsuhteisiin perehtyneitä. Vakuutusoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi palkansaajajäsen. Työnantaja jäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään valtiovarainministeriön sekä palkansaajajäsenet ja heidän varajäsenensä valtion virkamiesten ja työntekijöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

8) 5 a §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi työnantaja- ja kaksi työntekijäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla työoloihin perehtyneitä. Vakuutusoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi työntekijäjäsen. Työnantaja jäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään edustavim-

pien työnantajajärjestöjen sekä työntekijäjäsenet ja heidän varajäsenensä edustavimpien työntekijäjärjestöjen ehdotuksesta.

9) 5 a §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukaan vakuutettuja henkilöitä edustavaa jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Heidät määrätään maatalousyrittäjien taloudellisia etuja valvovien edustavimpien järjestöjen ehdotuksesta.

10) 5 a §:n 1 momentin 10 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi työnantaja- ja kaksi työntekijäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näiden tulee olla työttömyysturva-asioihin hyvin perehtyneitä. Vakuutusosoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi työntekijäjäsen. Työnantajajäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään edustavimpien työnantajajärjestöjen sekä työntekijäjäsenet ja heidän varajäsenensä edustavimpien työntekijäjärjestöjen ehdotuksesta.

11) 5 a §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi korkeakouluopintoihin ja kaksi muihin opintotukilain nojalla tuettaviin opintoihin hyvin perehtynyttä jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Vakuutusosoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti yksi korkeakouluopintoihin ja yksi muihin opintoihin perehtynyt jäsen. Opintotuen asiantuntijajäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään opetusministeriön ehdotuksesta.

12) 5 a §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetuissa asioissa kaksi sotilasjäsentä, joiden tulee olla upseerin tai toimitupseerin viran haltijoita, ja kolme korvauksensaajien oloja tuntevaa jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Vakuutusosoikeuden istuntoon osallistuu heistä samanaikaisesti kaksi korvauksensaajien oloja tuntevaa jäsentä tai yksi sotilasjäsen ja yksi korvauksensaajien oloja tunteva jäsen sen mukaan kuin asian laatu edellyttää. Sotilasjäsen osallistuu käsittelyyn pääsääntöisesti vain, kun on kyse rauhanajan palveluksessa tapahtuneesta vahingoittumisesta, sairastumisesta, kuolemasta tai katoamisesta. Sotilasjäsenet ja heidän varajäsenensä määrätään puolustusministeriön sekä korvauksensaajien oloja tuntevat jäsenet ja heidän varajäsenensä korvauksensaajien edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Muita maallikkojäseniä kuin lääkärijäseniä koskevan ehdotuksen tulee sisältää kaksi

kertaa niin monta ehdokasta kuin jäseniksi tai varajäseniksi tarvitaan.

8 §

Esittelijä voi asiaa esittelemättä vaatia vakuutusosoikeuden puolesta vastineita ja selityksiä, 7 §:ssä tarkoitettuja tietoja sekä muuta vastaavaa asian ratkaisemista varten tarpeellista selvitystä.

9 §

Asian käsittelyssä vakuutusosoikeudessa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Vakuutusosoikeudessa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään. Vakuutusosoikeuden on toimitettava suullinen käsittely yksityisen asianosaisen pyynnöstä siten kuin hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään.

Vakuutusosoikeuden toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei sovelleta hallintolainkäyttölain 11 luvun säännöksiä ylimääräisestä muutoksenhausta. Vakuutusosoikeus voi poistaa lainvoimaisen päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi siten kuin siitä erikseen säädetään. Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä voidaan päätös poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

10 §

Vakuutusosoikeuden jäsenen on ryhtyessään toimeensa vannottava tuomarinvala tai annettava tuomarinvakuutus siten kuin oikeudenkäymiskaaren 1 luvun 6 a ja 7 §:ssä säädetään, jollei hän ole tehnyt sitä aikaisemmin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999. Lakia sovelletaan valitusasiiaan, joka on tullut vireille lain tultua voimaan.

Vakuutusosoikeuteen ennen tämän lain voimaantuloa määrätty maallikkojäsenet toimivat vakuutusosoikeuden jäseninä, kunnes hei-

dän toimikautensa päätty. Ensimmäinen meä vuotta pidempi, ei kuitenkaan pidempi
tämän lain voimaantulon jälkeen alkava kuin viisi vuotta.
maallikkojäsenten toimikausi voi olla kol-

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 283

Laki**työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 21 b §:n 3 momentti ja 21 f §, sellaisina kuin ne ovat laissa 878/1994, ja
muutetaan 20 §, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 878/1994, seuraavasti:

20 §

Valitusmenettelyä varten eläketurvakeskuksen yhteydessä toimii eläkelautakunta. Lautakunnassa on puheenjohtaja, jolta vaaditaan tuomarinviran hoitamiseen oikeuttava tutkinto sekä perehtyneisyyttä eläkevakuutukseen, ja vähintään kahdeksan jäsentä, jotka sosiaali- ja terveysministeriö määrää enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja jotka toimivat tuomarinvastuulla. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista säädetään. Jäsenistä on ainakin kaksi määrättävä työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja ainakin kaksi työntekijäin ja toimihenkilöiden

ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Muista jäsenistä tulee ainakin yhden olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittanut henkilö, joka on eläkevakuutukseen perehtynyt, yhden vakuutusmatemaatikko ja kahden vakuutuslääkäri. Lautakunta voi toimia jaostoihin jakaantuneena.

Asian käsittelyssä eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999. Lakia sovelletaan valitusasiaan, joka on tullut vireille lain tultua voimaan.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 284

Laki**lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 13 a §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 13 a §, sellaisena kuin se on laissa 222/1998, seuraavasti:

13 a §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä säädetään työntekijäin eläkelain 1 §:n 6 momentissa, 3 §:n 2 momentissa, 3 a §:ssä, 4 §:n 1 ja 5 momentissa, 4 a §:n 2—6 momentissa, 4 b—4 d, 4 f—4 h ja 4 j—4 n §:ssä, 5 §:n 4 ja 6 momentissa, 5 c, 7 f—7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c

ja 12 §:ssä, 12 a §:n 4 ja 5 momentissa sekä 13 a, 13 b ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa, 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e, 22 ja 23 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 285

L a k i

merimieseläkelain 60 a §:n 3 momentin ja 61 b §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 26 päivänä tammi-
kuuta 1956 annetun merimieseläkelain
(72/1956) 60 a §:n 3 momentti ja 61 b §,
sellaisina kuin ne ovat laissa 880/1994.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhti-
kuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

Laki**yrittäjien eläkelain 15 §:n 2 momentin kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/1969) 15 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 881/1994.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 83/1998
LaVM 22/1998
EV 250/1998

N:o 287

Laki**maatalousyrittäjien eläkelain 18 §:n 2 momentin kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 18 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 882/1994.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 83/1998
LaVM 22/1998
EV 250/1998

N:o 293

Laki**valtion eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/1966) 23 §:n 3 momentti ja 24 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1189/1994, ja
muutetaan 23 a §:n 4 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 229/1991, seuraavasti:

23 a §

Asian käsittelyssä valtion eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Valtion eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen kä-

sittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999. Lakia sovelletaan valitusasiaan, joka on tullut vireille lain tultua voimaan.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 294

Laki

valtion perhe-eläkelain 20 §:n 3 momentin ja 21 a §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1968 annetun valtion perhe-eläkelain (774/1968) 20 §:n 3 momentti ja 21 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1190/1994.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 295

Laki**kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/1964) 8 §:n 5 momentti ja 10 a §, sellaisina kuin ne ovat, 8 §:n 5 momentti laissa 404/1997 ja 10 a § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1191/1994,
muutetaan 7 §:n 3 momentti ja
lisätään 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 404/1997, uusi 6 momentti seuraavasti:

7 §

Eläkelautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet määrää sisäasiainministeriö neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Heidän oikeudesta petyä tehtävässään on muutoin voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista säädetään. Ministeriö vahvistaa myös eläkelaitoksen valtuuskunnan esityksestä heidän palkkionsa.

Asian käsittelyssä kuntien eläkelautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia (586/1996), jollei erikseen toisin säädetä. Kuntien eläkelautakunnassa toimitetaan tarvittaessa asian selvittämiseksi suullinen käsittely siten kuin hallintolainkäyttölain 37 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1999. Lakia sovelletaan valitusasiaan, joka on tullut vireille lain tultua voimaan.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 83/1998
 LaVM 22/1998
 EV 250/1998

N:o 296

L a k i

evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 7 e §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan 20 päivänä touko-
kuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen
kirkon eläkelain (298/1966) 7 e §, sellaisena
kuin se on laissa 938/1996.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhti-
kuuta 1999.

Helsingissä 5 päivänä maaliskuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*